

RAPPORT ÖVER ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING AV DEL AV FÅNGSTGROPS-
SYSTEMET RAÄ 148 SAMT FÅNGSTGROPEN RAÄ 468, GAUTSTRÄSK 1:20,
1:31, SORSELE SN, VÄSTERBOTTENS LÄN.

På uppdrag av länsstyrelsen i Västerbottens län har Västerbottens museum genom undertecknad utfört en arkeologisk undersökning av rubricerade fornlämningar. Undersökningen föranledes av att en utvidgning av grustäkt på rubricerade fastighet skulle ske.

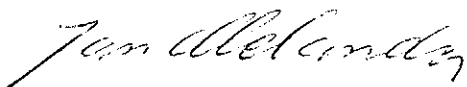
Undersökningen berörde de tre västligaste groparna i fångstgropssystemet. Innan undersökningen påbörjades kunde dock konstateras att den mellersta gropen redan blivit förstörd vid täktverksamheten. I samråd med landsantikvarien och exploitören, Sorsele Bilfrakt, beslöts att även den närliggande fångstgropen Raä 468 skulle undersökas då denna skulle komma att beröras av den utvidgade täktverksamheten.

För fältundersökningen åtgick fyra dagars amanuensarbete, 5 timmars grovarbetstid samt 5 timmar maskintid. Undersökningen utfördes under tiden 17 - 20/9 1979.

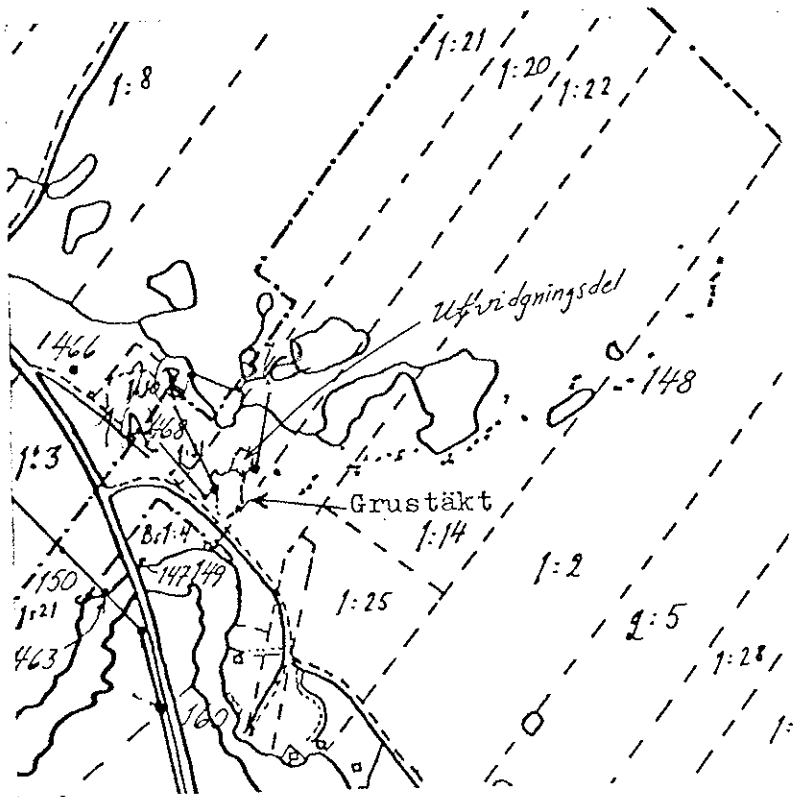
Fångstgropssystemet Raä 148 består av 40 gropar. Det sträcker sig mellan vägen upp till Nalovardo och upp till Lillfjällets västra sida. Groparna ligger på krön och kanter av moränåsar beväxta med barrskog. Den första gropen i systemet låg i en sydsluttning av moränås medan den tredje gropen låg upp på åsens krön. Den andra och förstörda gropen låg på kanten av åsen. Fångstgropen Raä 468 låg i en svacka i moränåsens sydsluttning cirka 150 meter väst om den första gropen i Raä 148.

Sammanfattningsvis kan sägas att fångstgroparna var av gängse typ. Några direkta konstruktioner kunde inte iakttas. Däremot kunde nedgrävningarnas gränser dokumenteras, även kolprover för C 14-datering kunde insamlas.

Uppsala 80-03-07

Jan Melander
amanuens

EFRT och Kompletteringen för 1974
 Skala 1:20 000 24 H 6-7 e-f

ANLÄGGNINGSBESKRIVNINGAR

Raä 148 grop 1

Fångstgropen var belägen på sydvästsluttningen av moränåsen cirka 20 meter nedanför dess krön och ungefär 30 meter ovanför vägen mot Nalovardo. Gropen var från syd till nordnordväst omgiven av en vall. På östsidan upp mot åsen fanns dock ingen synlig vall. Vallens bredd var mellan 1 och 2,5 meter och höjden 0,2 - 0,3 meter. Gropens ovala övre del var 3 x 2,5 meter vid dess rektangulära bottenplan var orienterat i N - S och 2,2 x 1,0 meter stort. Gropens djup för undersökningen var 1,0 meter.

Gropen var nedgrävd i grå sand blandad med småsten. Nedgrävningens botten låg 1,7 meter under vallens topp. Själva utgrävningen var, såsom är vanligt, gjord större än den planerade gropen. I botten och på sidorna var därför påfyllt ett lager mo/sand. I detta lager och framför allt på ytan av det fanns kolfragment från vilka Kp 2, Kp 3 och Kp 4 togs. Över detta lager har senare sand från den omgivande vallen rasat in.

Raä 148 grop 2

Gropen hade vid undersökningstillfället blivit helt förstörd av grustäktsverksamheten.

Raä 148 grop 3

Fångstgropen var belägen uppe på åsens krön endast någon meter från grustäktens nordöstra kant. På gropens sydöstra sida syntes en låg vall, ungefär 2,5 meter bred. Gropens ovala öppning var orienterad i SO - SV och 5,5 x 3,2 meter stor. Det rektangulära bottenplanet var orienterat i NNV - SSO och 1,5 x 0,6 meter stort. Dess botten låg ungefär 1,2 meter under vallens topp.

Gropen var nedgrävd i finsand/sand med inslag av småsten/sten. Nedgrävningens botten låg knappt 2 meter under valltoppen. Gropens botten utgjordes av ett skenhälleliknande lager. Ovanpå detta fanns i den norra delen ett mindre lager rödbränd sand. Gropen var fylld med ett 0,9 meter tjockt lager rostfärgad finsand. I undre delen av detta fanns ett lager småsten blandat med en del kol. Från detta lager togs Kp 1.

Raä 468

Fångstgropen var belägen ungefär 150 meter väst om Raä 148 grop 1. Den låg alldeles intill den gamla landsvägen och den södra delen av vallen hade schaktats bort vid vägens anläggande. Gropen var placerad i en svacka i moränåsen.

På gropens östra sida kunde en låg vall urskiljas. Den var 2 meter bred och 0,2 meter hög. Den ovala gropens mynning var orienterad i N - S och 3,5 x 2,9 meter stor. Det ovala bottenplanet var orienterat i NNO - SSV och 2,0 x 0,9 meter stort. Dess botten låg 0,6 meter under vallens topp.

Gropen var nedgrävd i guldfärgad sand. Dess botten låg 2 meter under vallens topp och utgjordes av ett rödbränt sandlager. I anslutning till detta fanns en hel del kolfragment som insamlades som Kp 5.

Gropen har troligen blivit omgrävd en gång då det fanns två blekjordslager i gropens sidor. Gropen var fylld med rostfärgad nedrasad sand.

KOLPROVER

Kp 1	Raä 148 grop 3	Nedre delen av gropens fyllning.
Kp 2	Raä 148 grop 1	Från kol i övre delen av den södra gropväggen.
Kp 3	Raä 148 grop 1	Från ett kollager i gropens botten.
Kp 4	Raä 148	Från ett kollager i övre delen av gropens norra vägg.
Kp 5	Raä 468	Från ett kollager i gropens botten i samband med den brända sanden.

FOTOLISTA

A379 Foto: Anders Huggert

- 1 I förgrunden grop nr 3 i Raä 148, från Ö
- 2 Grop nr 3:s läge invid grustäktskanten, från NNW
- 3 Täktområdet och grop nr 3, från SV
- 4 Grop nr 1, från N
- 5 Grop nr 1, från OSO
- 6 Raä 468 från SSV
- 7 Raä 468 från NV

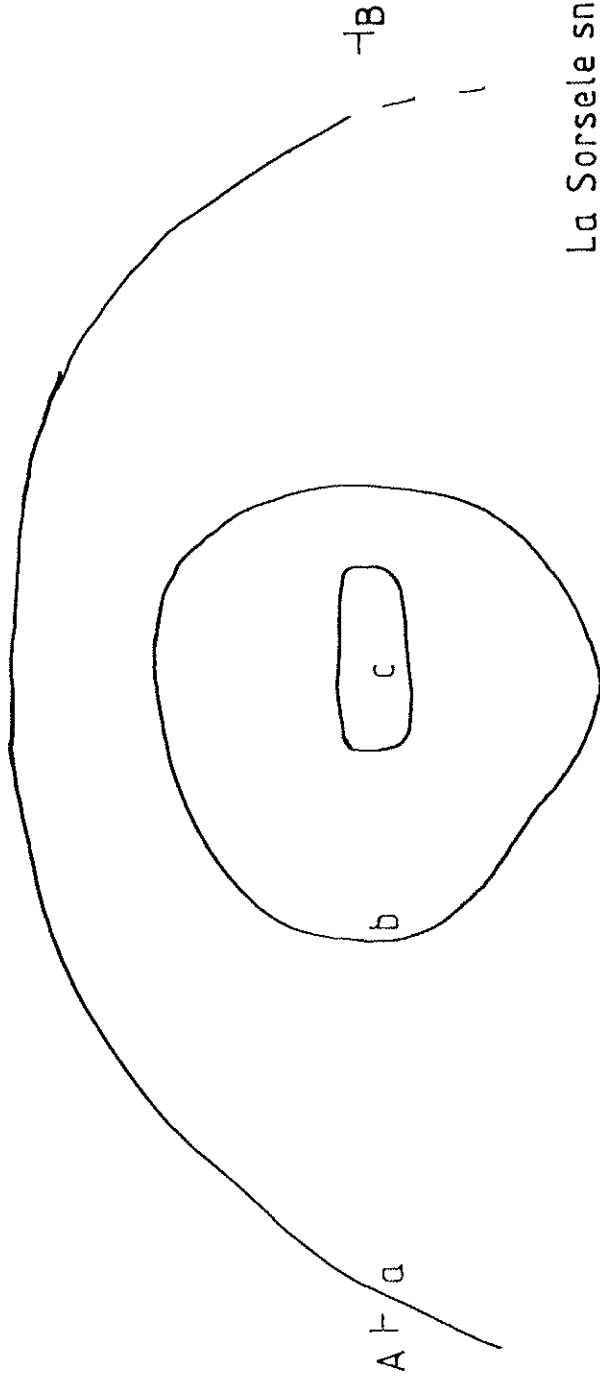
A815 Foto: Jan Melander

- 8 Raä 148 grop 1 från Ö
- 9 Raä 468 från S

RESULTAT AV 14-C ANALYS   okal. korr. för 13-C, BP-värden

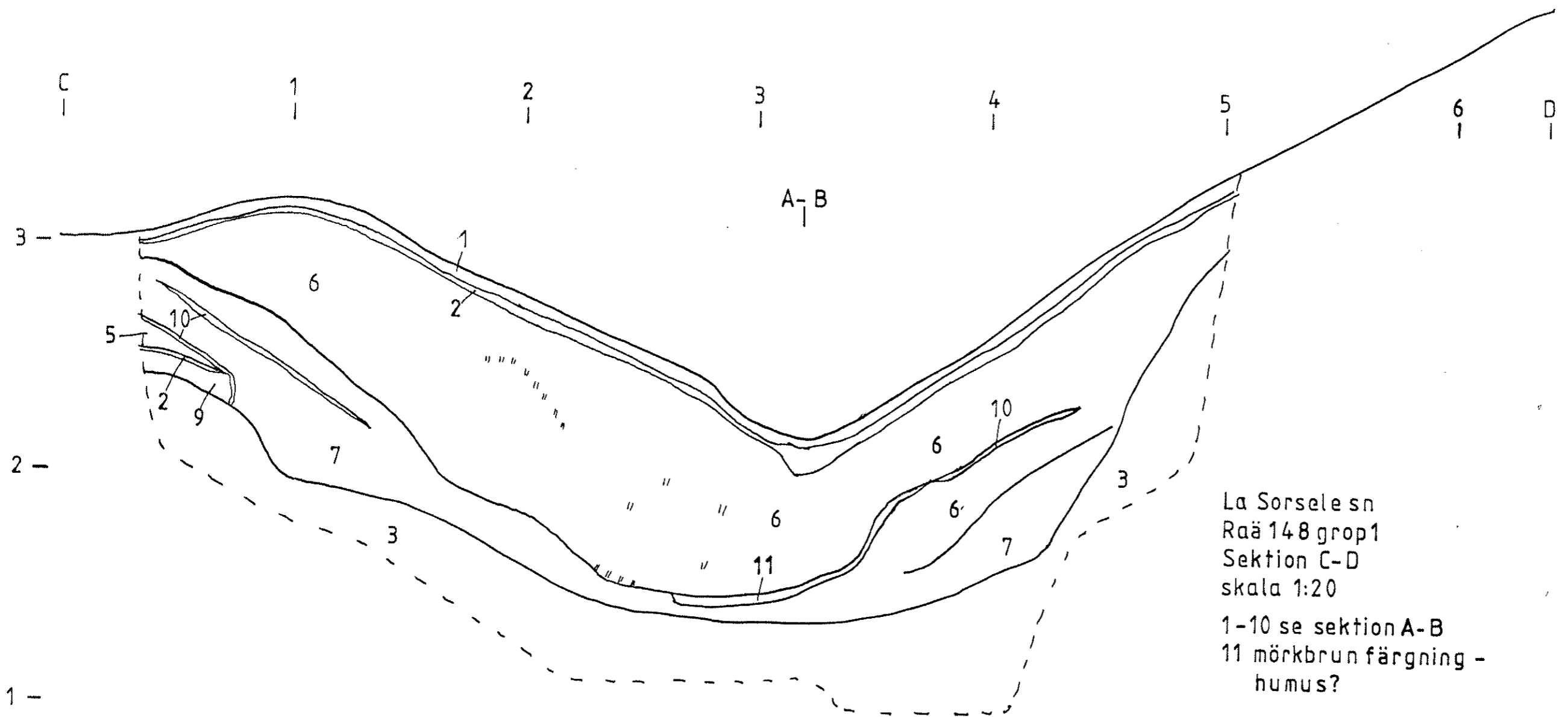
Kp 5	St 7404	1870 +/- 115
Kp 1	St 7405	1825 +/- 125
Kp 3	St 7406	1855 +/- 115

±

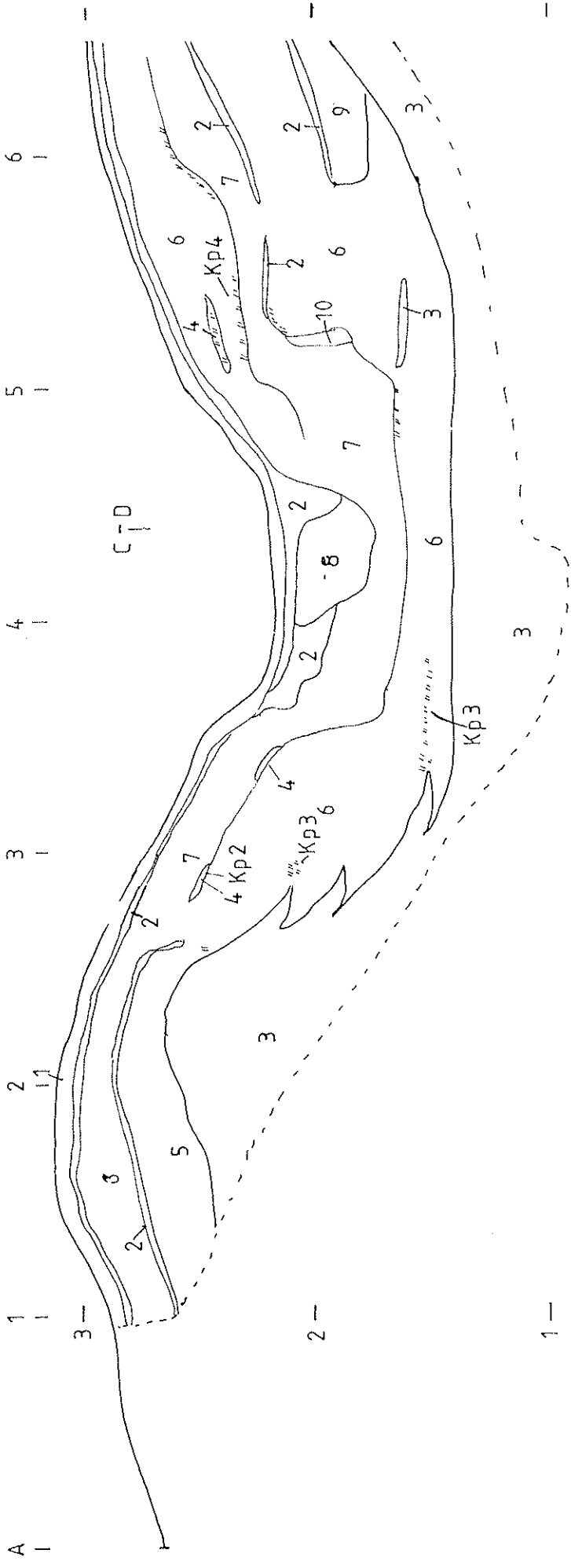

La Sorsele sn
Raä 148 grop 1
Plan skala 1:50
a vallens yttersida
b nedgrävningens övre gräns
c - " - botten

± D

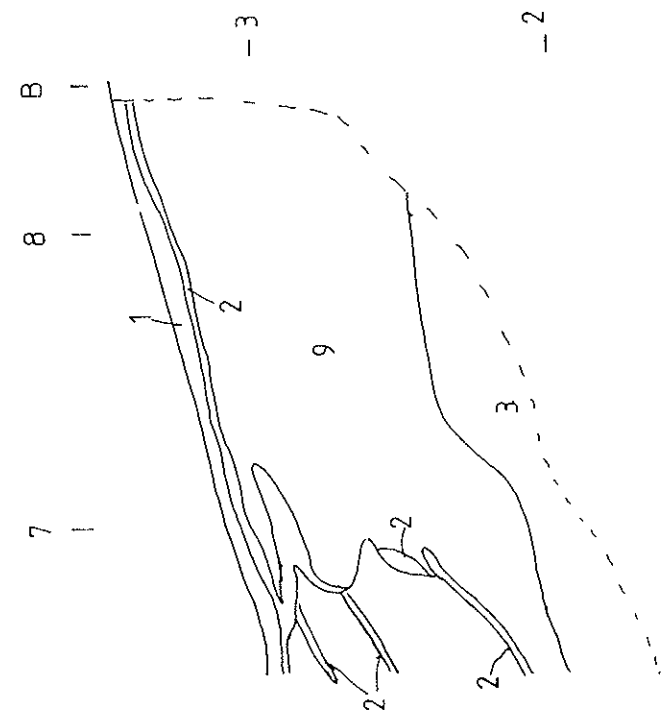

La Sorsele sn
 Raä 148 grop1
 Sektion C-D
 skala 1:20
 1-10 se sektion A-B
 11 mörkbrun färgning -
 humus?

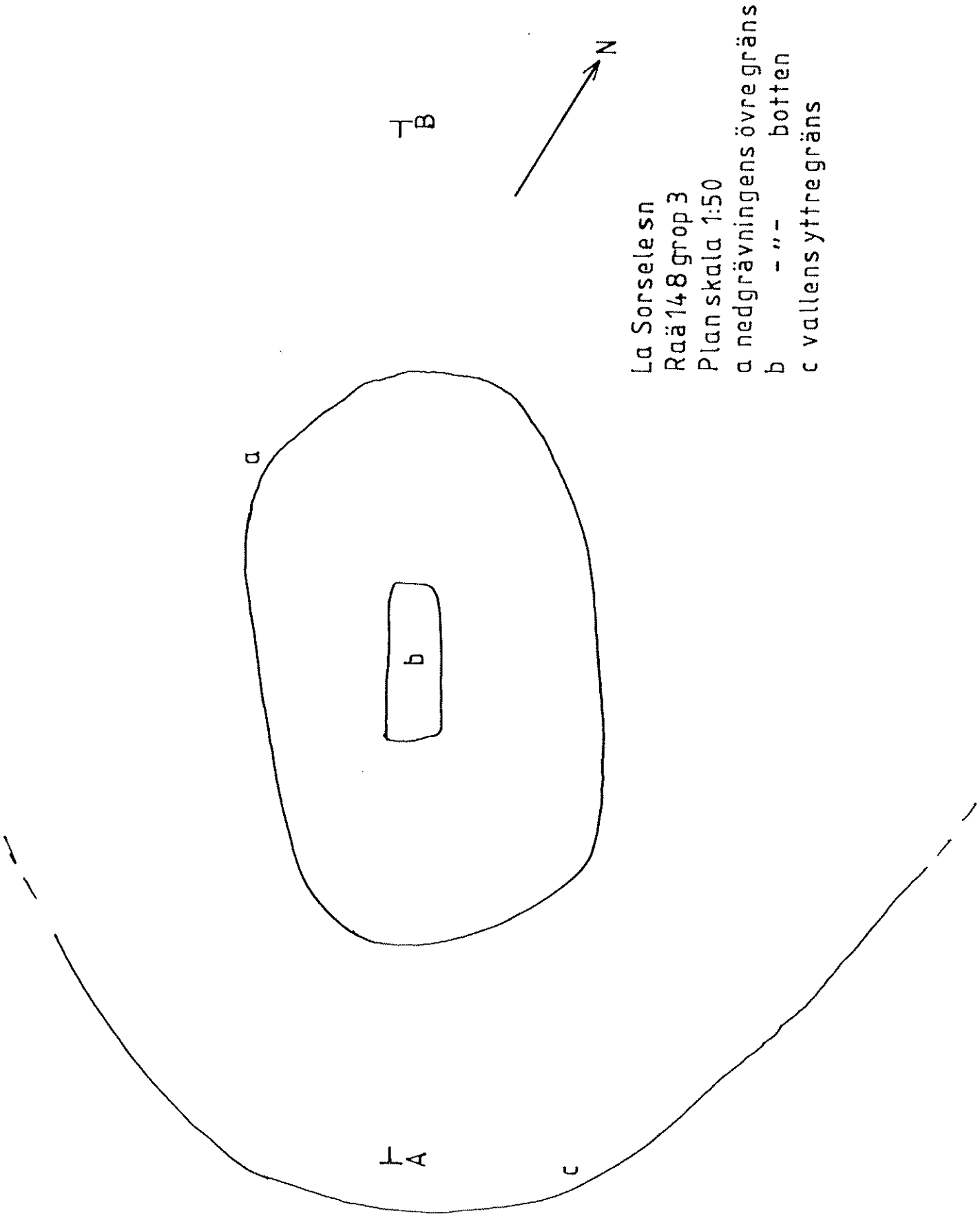

La Sorsele sn
 Räe 148 grop 1
 Sektion A-B skala 1:20

- 1 torv
- 2 blekjord
- 3 gräopåverkad sand/grus
- 4 kol
- 5 gul finsand/sand
- 6 gul mo/sand med grus/småsten
- 7 gul/röd finsand/sand med grus och viss mo
- 8 gul mo/sand med stormängd grus och sten
- 9 gul/grå mo/mjåla
- 10 smågrus

La Sorsele sn
Raä 148 grop 3
Plan skala 1:50
a nedgrävningens övregräns
b -"- botten
c vallens yttregräns

T B

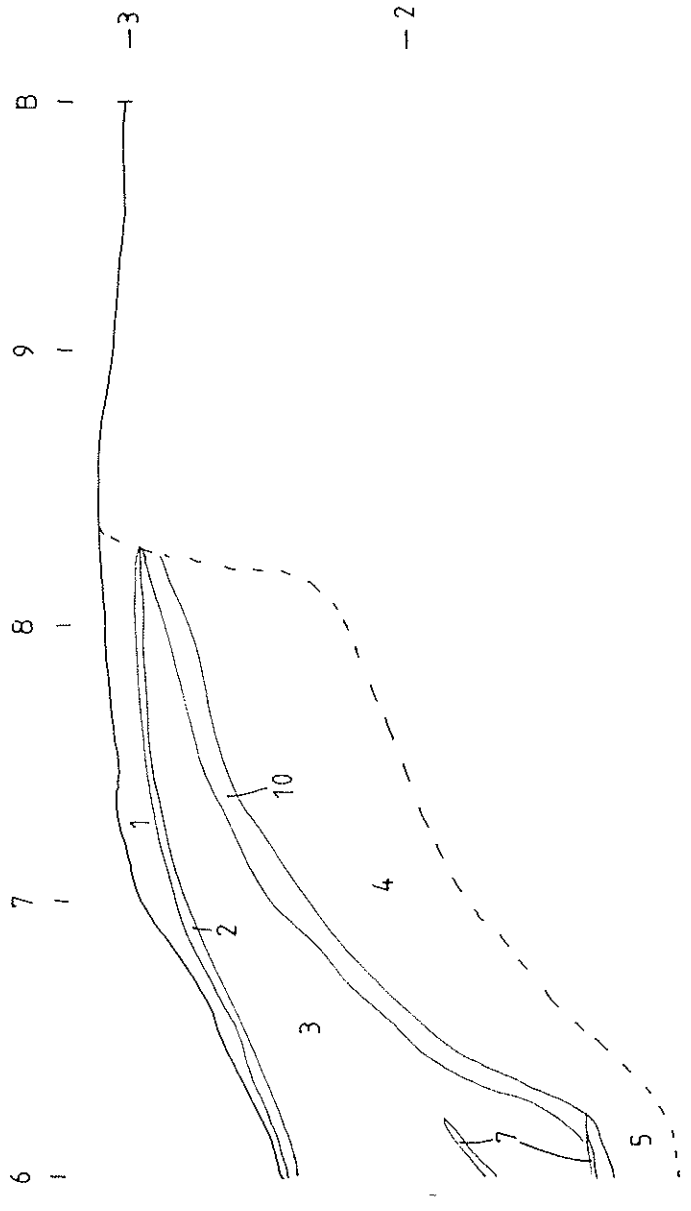
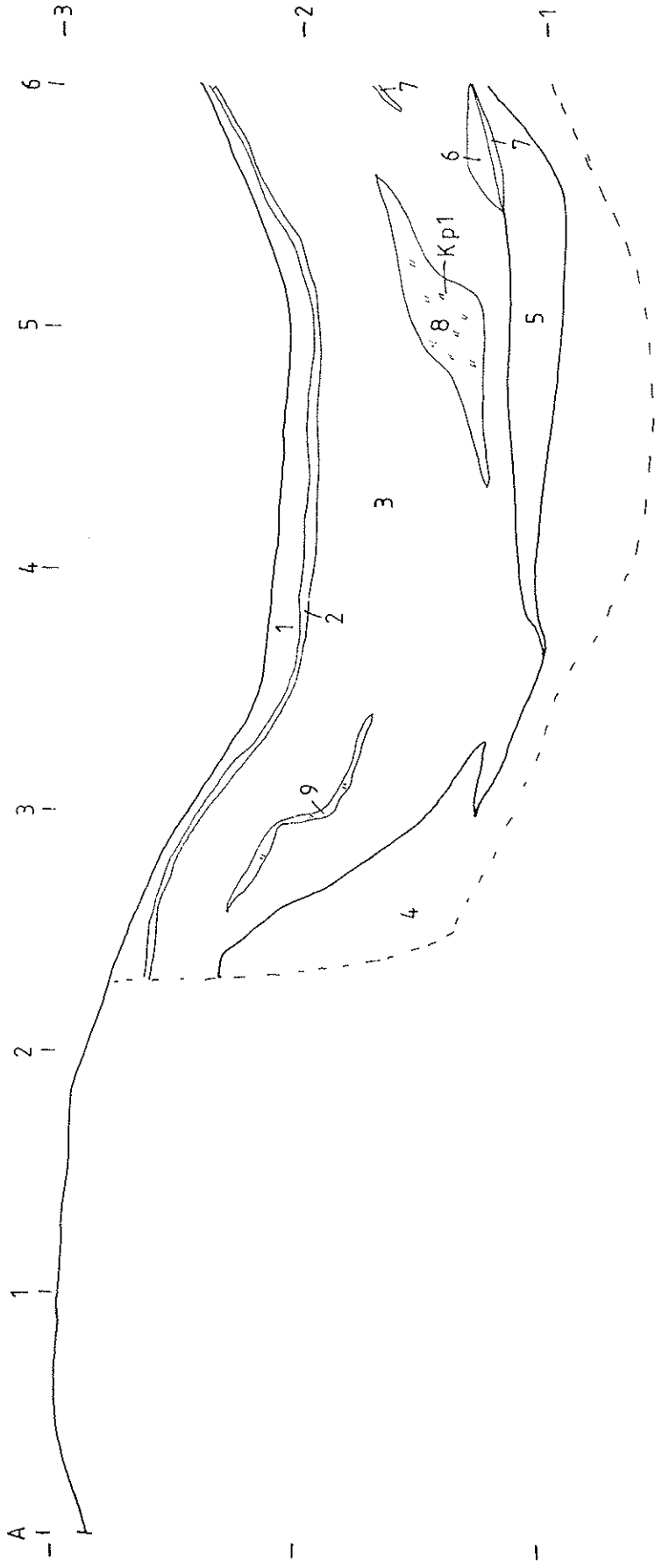
N

a

b

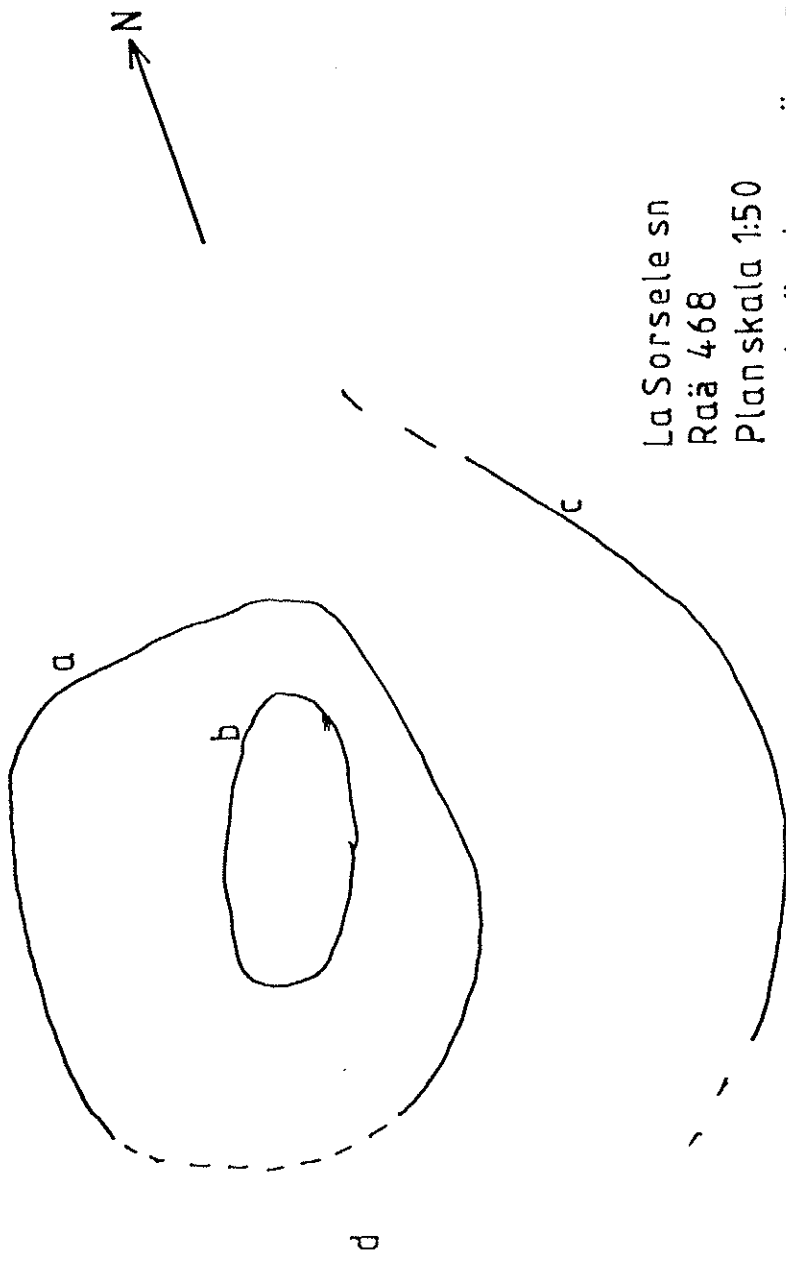
A

c

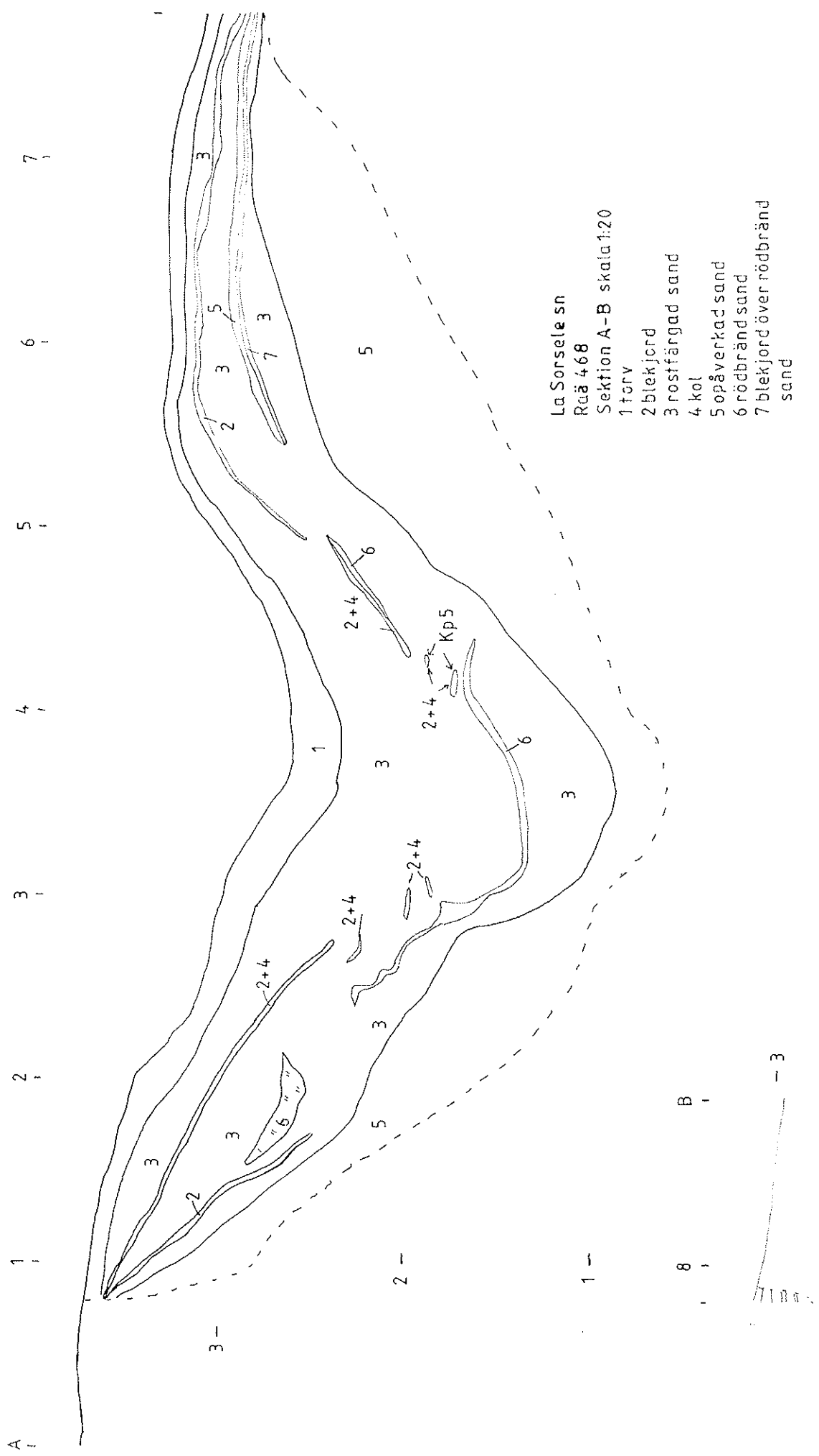
La Sorsele sn
 Raä 148 grop 3
 Sektion: A-B skala 1:20
 1 torv
 2 blekjord
 3 rostjord, finsand småsten
 4 finsand/sand med småsten
 5 skenhälla
 6 hårt packad gräs sand med småsten
 7 bränd sand
 8 småsten med endel kol
 9 sand/grus med en del kol
 10 finmo/mo, småsten

TA

La Sorsele sn
Raä 468
Planskala 1:50
a nedgrävningens övre gräns
b -"- botten
c vallens yttre gräns
d bortschaktat område

LB

-2,5

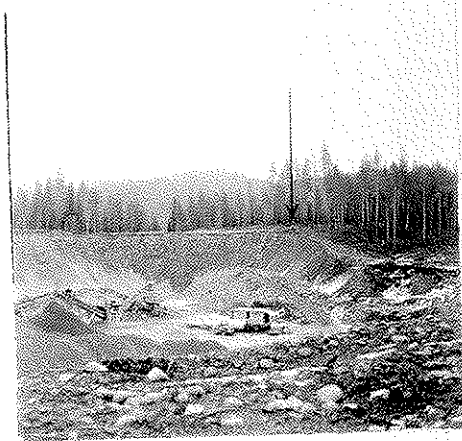
Gróp 1. Foto: referent mat. 140.

A 379:1

Gróp 2. Foto: referent mat. 140.
Foto: mat. 140.

A 379:2

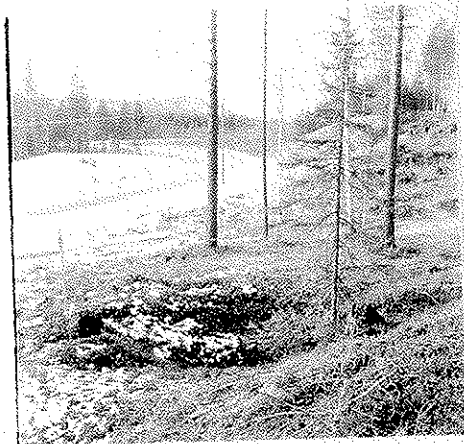
Gróp 3. Foto: referent mat. 140.

A 379:3

Gróp 4. Foto: referent mat. 140.

A 379:4

Gróp 5. Foto: referent mat. 140.

A 379:5

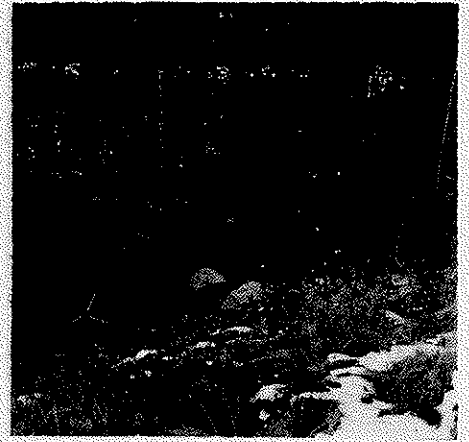
Gróp 6. Foto: referent mat. 140.
Foto: referent mat. 140.

A 379:6

Ur 468 fotograferas mot SV.

A 379:7

Vid vattendammens fot ligger
Skottaröns Fossil nr 388.
Foto mot SV.

A 379:8

Yngverketts tätta fotograferas
mot NVV.

A 379:9

Foto nr
1278-10-22